

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrške dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnosti naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnosti pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Wolfova zmaga.

Zadnje tedne se je malone vsa avstrijska javnost bavila samo z umazanim perilom iz nemške domačije, in ko je prišlo do dopolnilne volitve v Trutnovu, je izgledalo tako, kakor da bi bili kanapé doživljaji gospoda K. H. Wolfa najusodenjega pomena za vse nemštv in njega prihodnost.

Volični boj za Wolfov mandat je dobojevan in vzlici vsemu velikanskemu naporu združenih svojih nasprotnikov je Wolf zmagal. To je pojav, ki v mnogih ozirih zasluži pozornost, zlasti če se posmisli, da kakemu političnemu ali narodnemu gibanju ne dajo značaja programatične fraze, resolucije in teorije, nego vedno in povsod samo vodilne osebe.

Wolf, junak premogih parlamentarnih afér, je gotovo jedna najmarkantnejših oseb v vsem javnem življenju avstrijskem, a ravno sedaj v tem boju se je izkazalo, da je pravi predstavitev moralne in politične dekadence avstrijskega nemštva.

Wolf je vse prej kakor duhovit, znanja poln mož, ali eleganten govornik ali dalekovidni politik. Ravnal se je po Beaconsfieldovem satiričnem izreku, da so psovke okraski debat. Wolf je prišel na površje, ker je v trenutku, ko se je nemški narod z vso besnostjo lotil boja za zopetno pridobitev izgubljene supremacije, znal ubrati najradikalnejše akcente in sploh nastopal s tisto burševsko korajzo in brezobraznostjo, ki so jo Nemci v boju zoper Badenija pričakovali in žeeli, a je razen pri Wolfu niso našli pri drugih poslancih. Ko je potem Badeni leta 1897. dal Wolfa iz parlamenta odgnati v ječo, tedaj je vse nemštv vzplamelo za tega moža, a dvojboj z Badenijem mu je pridobil največji nimbus. Wolf je postal nekak paladin vse-nemške ideje, poleg katerega je celo Schönerer izginil. Od skromnega žurnalista se je povzpel do vodilnega moža avstrijskega nemštva, in so vse druge nemške stranke

takorekoč pred njim trepetale. V tem se pač zrcali politična dekadencia avstrijskega nemštva.

Tako hitro, kakor je vzletel Wolf, je pa tudi padel in skoro bi rekli, da se je nad njim maščevalo, kar je on storil dr. Steinwenderju, ki je v vsakem oziru Wolfa daleč presegal, a je danes vendar politično mrtev.

Wolfova zadeva s sedanjo ženo prof. Seidla še danes ni natančno pojasnjena. Govorila sta samo Seidl in gospa Tschanova, Wolf sam ni dal nobenega razjasnila, pa tudi ni dal prilike, da bi kako nepristransko razsodišče stvar preiskalo in potem izreklo svojo sodbo. Naj si bo že na celi stvari karkoli, škandalozna je in ostane ta aféra, kakor je škandalozen nastop prof. Seidla, ki je sramoto svoje žene razobesil v javnosti, in kakor je škandalozen nastop gospe Tschanova, ki zapečljivca svoje hčere javno zagovarja in povzdiguje proti svojemu zetu. Ves ta gnušni škandal postavlja v jako značilno luč tisto proslavljeni nemško Gottesfurcht und fromme Sitte, o kateri se tolikrat široko-ustno govori in piše.

Wolfa je cela aféra omadeževala, in dokler ta aféra ne bo vsestransko pojasnjena, dokler ne bo brezdvobjeno dokazano, da Wolf ni storil nič, kar bi bilo zanj sramotno, kar bi metalo kako senco na njegov značaj, dotlej ostane ta madež na njem.

Trutnovski volilci so vzlici temu maledužju Wolfa volili, a prav to je dokaz moralne dekadence mej avstr. nemštvom, dokaz propadanja. Wolf morda res ni ničesar storil, kar bi omadeževalo njegov značaj, kar bi ga delalo kot človeka nevrednega biti ljudski zastopnik, morda je res cela zadeva tako malenkostna, kakor jo predstavlja gospa Tschanova, ali dokazano to ni. Seidlove obtožbe je Wolf samo zanikal, ni jih pa ovrgel, nego se postavil na stalische, da je bila stvar dognana v tistem

trenotku, ko je bil dokončan dvobojej njim in Seidlom.

Kaki nagibi so vodili trutnovske volilce, da so vzlici vsemu temu Wolfa vendar zopet izvolili, je naposled postranska stvar. Naj so odločile osebne simpatije, ali nasprotje proti Schönererjevemu terorizmu, ali vera, da nemštv Wolf ne more pogrešati, dejstvo samo, da je bil omadeževani kričač Wolf izvoljen, je jasen dokaz, da je politična in moralna razsodnost mej Nemci padla na jako nizko stopinjo.

Sicer pa Slovenci nimamo pravice, dajati Nemcem lekcije o politični morali, dokler so ljudje kakor dr. Šusteršič, Vencajz, Žitnik ali Jaklič itd., zastopniki slovenskega naroda v javnih korporacijah in zaupniki slovenskih duhovnikov.

Wolf je zmagal, ali svojo veliko ulogo v javnem življenju je vendar zaigral. To, kar je bil poprej, ne bo nikdar več, in kakor se Šusteršiču, če se prikaže, zabrusi »zlindra« v obraz, tako se bo godilo tudi Wolfu, kajti votum volilcev je le izraz slepega zaupanja, ne obsegata rehabilitacije. Wolf bo ne samo v parlamentarnem smislu divjak, ampak bo morda v parlamentu tudi res še kdaj divjal, ali upliv njegov je pri kraju in sesti bo moral tja, kjer sedi kak Šusteršič.

Puksi v kutah.

Vse bi se naposled klerikalcem še odpustilo, a strašne demoralizacije, ki so jo zanesli mej narod in ki jo sistematicno goje, se ne more in se ne sme odpustiti. Če že ni varna nobena hranilnična knjižica, če človek že niti umreti več ne more, ne da bi mu kak klerikalec ne segel pod vzglavje, če se ljudstvu že na vsak način mora z vsakovrstnimi sleparjami izvabljati denar, naj že bo, ali to zapeljavanje h krivi prisegi in to svinjarstvo, ki ga gotovi ljudje uganjajo celo v cerkvi in v spovednicu, to vpije do neba.

Razudanost v spolskem oziru je zavobila mej duhovščino take dimenzije, da

so pošteno misleči cerkveni krogi že v strahu, kam to dovede in je nedavno tega odličen bavarski duhovnik javno izpovedal: S prikrivanjem se nič ne doseže, treba je odstraniti uzroke tem nečuvenim škandalom. To še ni najhuje, če ima kak duhovnik svoj harem, če se lovi za vsakim krilom v fari, če se zgode v farovžu detomori, ali če gre duhovnik v Zvonarske ulice, drugo jutro, pri belem dnevu, da ga vidijo vsi ljudje, pa pride zopet tja iskat — pozabljeni naočnike. Gode se še vse hujši škandali, ki provzročajo neizmerno pohujšanje, in katerih nikakor ne paralizuje to, da je tudi še duhovnikov, ki pošteno žive.

Kar pa nas navdaja z največjim ogorenjem, kar mora v vsakem človeku, ki ga ligurjanstvo ni popolnoma poživinilo, vzbuditi svet srd, to je nrvnovo kvarjenje otrok. Tudi to se dogaja, dogaja na način, ki kaže pverzno naturo gotovih ljudi. Proti tem počenjanju gotovih ljudi ni drugega sredstva, kakor javnost. Lepe stvari niso in mi jih ne objavljamo radi, ali če se hoče temu počenjanju končati, se mora nastopiti javno in pribiti konkretni slučaje, da se bo ljudstvo moglo varovati — pušov v kuti. To hočemo storiti tudi danes.

V Trnovem na Notranjskem imajo letos, po pretekli osmih let, zopet misijon. V nedeljo popoludne je bila pridiga o nečistnikih. Misijonar je v pričo otrok govoril take svinjarije, da je ljudi zona sprejetavala. Pravil je o počenjanju na št. 13. in da so liberalci iz ostudnosti napravili dotično hišo. Ljubljana ima, tako je govoril mož, sila mnogo pohabljencev samo radi nečistosti; vsi blazni na Stuencu so bili nekdaj nečistniki, sploh nečistnikom ne zadostuje ženska, celo živine se lotijo. V obči je mož govoril o nečistosti kakor kak izkušen rufijan. Kar je pripovedoval, se sploh ne da tako priobčiti, kakor je bilo povedano. In o vseh teh svinjarjih je razpravljal pred

LISTEK.

Predpustno pismo.

O letosni zimi bi se lahko trdilo, da s predpustom vred — nori, o obesku pa bi lahko pel, da se držita kot kmetska nevesta. Glede zime prerokujejo optimisti, da jo bo še »igrala«, glede predpusta pa so si pesimisti v laseh, ker ga je samo še tri tedne — dovelj za tistega, ki hoče priti še pod »havbo«, pa tudi za tistega, ki — havbe nemara! Oni, ki so samskega stanu naveličani, morajo vsekakor hiteti, kajti maskarade se začenjajo, in pustni torek s Sokolovim izletom na dnu morja se že pismeno napoveduje.

Na predpust me je pa opozoril danes ljubljanski generalni sociolog dr. Janez Krek, ki je šel v Šenklavž v talarju s — klobukom na glavi — maševat. Ker ni bilo veta, da bi mu morda kapo odnesel, sem ugibal, zakaj je rajše pokril glavo s poklofutanim klobukom, slednjič pa sem razvozljal to uganko vendarle, in sicer s pomočjo nekega klerikalnega absolutista, ali kako bi mu rekel. Dr. Krek bo v kranjskem deželnem zboru »compagnie-commandant« opozicije, dr. Šusteršič obstrukcije, dr. Brejč bo pa v vsakem slučaju, če bo treba, hornist, ki bo »alarm«

trobil, to se pravi, če ne bo kak drug veter — mednje udaril. Tak vojni načrt imajo klerikalci pripravljen za tekočo sesijo dež. zborna, kako ga bodo izvršili, bomo še videli, pa čutili tudi, če ne mi, pa vsaj klerikalci. In zato bo zadnja seja na starem strelšči zanimiva, prva v novem dvorcu pa še bolj, ne ravno zato ker jo bo žegnal škoф, marveč zato, ker bodo tudi klerikalci žegnani, četudi ne od škoфa, pa od koga družega!

Od klerikalnega bana na Kranjskem pa do zagrebškega Khuen Hedvarevja na velik korak, zlasti kar se tiče domisljavosti. Dr. Šusteršič že sanja, da je na Kranjskem papežev »statthalter«, Khuen Hedvarev pa ban anektirane Bosne in Hercegovine. Prašanje je le, kedaj bo Kranjska klerikalna, Bosna in Hercegovina — pa madžarska banovina. Khuena bodo Turki in Bošnjaki sami navadili nositi »široke hlače«, Šusteršič pa bomo že liberalci — »hlače« umerili! To nam dela še manj skrbi kakor nekemu sodnemu svetniku na Dolenjskem škoфova pojedina. Nevem, sicer česa je bil najbolj »lačen«, a marsikdo bo to kmalu uganil, če konstatiram, da je ta svetnik skozi cel čas le nemško konverziral z gosti pri mizi, mejtem ko je še naš božnjaško navduhneni škoф Jeglič občeval slovenski, vmes pa tudi nemško »tolkel«. Hudo-mušneži so trdili in dovtipe zbijali, da je

svetnik streber in hinavec, da je celo z izključno nemškim občevanjem hotel nekaj — doseči. No, mož je bil doma hudo kregan in tudi nekdo pri drž. pravdnosti ga je pošteno izpovedal, zato mu bodi odpuščeno, če se — poboljša in ne bo streljal več takih kozlov...

In zato pravim: Pamečno je spet enkrat sklenil ljubljanskih mestnih očetov zbor, da ne dovoli na gradu opoludne streljati, ker, če bi imel »vahtar« s »turna dol« — kozolce prevračati, kakor jih drugi ljudje na zemlji, potem je boljši, da vržejo vse francoske kanone čez stare sance, pulver pa pošlejo v Rim papežu, ki bo ranjcega škoфа Barago za prvega slovenskega svetnika naredil! Seveda če bi imel Baraga tam gori priti z Missijo ali Mahničem v dotiko, potem tudi Baraga ne bo mogel ubraniti, da bi Slovencev vrag ne vzel.

Tako bi imeli mi na to stran za oni svet že nekaj tolažbe, za to nam pa ostane za zdaj vsaj ta, da se na licealnem svetu ne bodo še tako hitro tržnice zdale, in nas torej poleg tistih tristo mrtvaških glav, ki so neki ondi zakopane, ne bo še dolgo strašil tisti »agio« pri živilih, kateri se za nameček obeta.

Summa summarum torej — če rekapitulirava, g. uređnik, danes vso to predpustno prognozo, prideva do zaključka, da nas liberalce v tem predpustu še mar-

sikaj lepega čaka, ljubljanske klerikalce, tercijale in tercijalke z nabasanim Omejcem vred pa druzega nič kot polom »Katoliškega doma« in kar je v njem, potem pa takoj universalen maček še pred — pepelnčno sredo!

Toda danes se držimo še Horacijevga »Carpe diem!« Kdo ve, kaj me v predpustu še čaka! Morda, ki zdaj vesel prepeva, v zakonskem jarmu nam pred koncem pustnega dneva, molče trobental bo: Memento —! Ženstvo je v teh tednih najnevarnejše, po plesih in maskaradah međejo obupno svoje mreže, njih očetje in matice pa iztezajo svoje tipalice za zeti kakor podmorski pajki. »Ein lustiger Krieg« je ves predpust, vsako leto obleži na bojišču mnogo žrtv, a te vojne noče biti konec, nego se ponavlja vedno iznova, prav kakor v Južni Afriki. Sedaj je doba »Gimpelfang-a«, po vseh familijah se pripravljajo lepenke in nastavljalnice. Vsak večer se prerezavljajo liste zakonskih, sedaj še ničesar slutečih kandidatov. Ob zvoki valovitega valčka in poskočne polke ter v bitkah s konfetijem pa se bodo zaiskrila ognjevitva očesa, se zorno nasmihala sladka usteca ter se bodo svelila uničujočevabljava ramena. Moški principi se bodo tresli, majali in — padali!

Toda zheraus mit dem Frack v boju z ženstvom! Če pademo, saj so za nami še drugi.

otroki. Tudi je povedal, da je neki doktor, katerega kmetje pač dobro poznajo, le zato proti duhovnikom, ker ga je neki duhovnik zasačil z neko žensko v grehu. Kdo pa je ta dohtar, vi — misijonar? Z imenom na dan, če ne, Vam ne bomo rekli misijonar, ampak lažnjivec in slepar.

Pri spovedi so ti misijonarji spraševali take reči, da je res bolje, da se otrok in sploh še nepokvarjene mladine ne pušča k spovedi. Tako je misijonar čutil potrebo, 12letno deklece izpraševati, kje drži ponoči roke, ali jo je kak mlađenič že opijanil, da bi se ž njo nesramno igral, ali je videla moškega brez srajce itd. Neka dekla je bila vprašana, kakšne pregrešne misli ima, kadar kravo molze . . .

Seveda niso misijonarji pri vsem tem svinjarjenju pozabili na žegnano bisago.

V soboto je govoril misijonar: Kaj le zjate pri štantih in kupujete škapulirje, cerkev in v prvi vrsti misijonarji so veliki reveži, torej raje sem prinesite denar. Kdor zna, pa zna!

Kakor rečeno, nimamo proti takemu svinjarjenju na leci in v spovednici nobenega obrambenega sredstva. Nimamo zakona, ki bi nas varoval, a država ne stori nič in zato ne moremo storiti drugačega, kakor da take slučaje pribijemo in da protestiramo in protestiramo proti počenjanju tach popov, svareč ob jednem ljudi, naj otrok ne puščajo k takim duhovnikom k spovedi in ne k pridigi.

Drug slučaj je pa tak, da kriči na ves glas po zadoščenja pred sodiščem. Ta se je zgodil v goriškem »Alojzovišču«, v zavodu, v kateri se sprejemajo dečki v starosti 8—14 let, da se pripravijo za duhovniški stan. Vodja tega zavoda je »slovečki« bogoslovec in goreči klerikalec dr. Jos. Pavlica, nadzorujejo pa dečke šolski bratje z Dunaja. V šolskem letu 1899-1900 je bil mej temi kutarji tudi neki brat Fridolin, ki je skoraj do konca l. 1900 neopaženo izvrševal na otrokih budodelstva proti nравnosti. Pohujševal je otroke v postelji vpričo drugih ali pa je posamezne poklical k sebi in jih opijanil, da je nad njimi ložje izvrševal svoje živinsko poželjenje. Koncem aprila 1900. so izvedeli o tem drugi šolski bratje, a — piše »Soča« — mu niso pokazali vrat, marveč so ga pustili mirno nadaljevati ta posel do konca šolskega leta, potem je izginil, Bog ve kam.

Pujs v kuti jo je torej popihal, ne da bi ga bila zadela roka pravice. O storjenem budodelstvu je nemogoče govoriti, vprašati se pa mora: zakaj ne prime sodišče tistih, ki tega prasca niso izročili oblastvu, ko so njegovim budodelstvom prišli na sled, nego mu pomagali, da je pobegnil? Kaj smo v Avstriji že tako daleč, da je dovoljeno budodelcem v kuti dajati potuhu in jih odtegniti zasluzeni kazni? Po tem, kar je povedala »Soča«, zasluzi cela banda, ki upravlja »Alojzovišček«, da se jo s striki okrog vrata privleče pred sodišče.

Če misijo gotovi krogi, da stvar zaspri, ker bi glede bratu Fridolinu dane potuhe mogli biti kompromitirani še kaki višji gospodje, se jako motijo. Stvar ne bo zaspala in ne sme zaspasti, ampak se mora, veljaj karkoli, razjasniti in dognati — usque ad finem.

Srednje šole v Avstriji.

Glasom izkaza naučnega ministrstva je v šolskem letu 1901. do 1902 v naši državni polovici vsega skupaj 215 gimnazij in 107 realk.

Gimnazije obiskuje 72.476, realke pa 37.412 dijakov, vseh srednješolskih dijakov je torej 109.888.

Ti srednješolski zavodi se razdele po deželah tako le: Na Češkem je 62 gimnazij in 34 realk, na Moravskem 30 gimnazij in 26 realk, v Šleziji 7 gimnazij in 4 realke, v Galiciji 33 gimnazij in 7 realk, v Bukovini 5 gimnazij in 1 realka, na Dolenjem Avstrijskem 31 gimnazij in 17 realk, na Gorenjem Avstrijskem 6 gimnazij in 2 realki, na Solnograškem 2 gimnaziji in 1 realka, na Štajerskem 8 gimnazij in 3 realke, na Koroškem 3 gimnazije in 1 realka, na Kranjskem 5 gimnazij in 1 realka (Op. ured.: Zdaj imamo 2 realki), na Primorskem 7 gimnazij in 4 realke, na Tirolskem in Predarlškem 11 gimnazij in 4 realke, v Dalmaciji 5 gimnazij in 2 realki.

Država vzdržuje 160 gimnazij in 71 realk, dežele 10 gimnazij in 26 realk, mesta 16 gimnazij in 6 realk, fondi 3 gimnazije in 1 realko, 9 gimnazij in 3 realke so zasebne, škofje in redovi pa imajo 17 gimnazij.

Učni jezik je v 113 gimnazijah in 65 realkah nemški, v 50 gimnazijah in 31 realkah češki, v 28 gimnazijah in 7 realkah poljski, v 5 gimnazijah in 3 realkah italijanski, v 5 gimnazijah in 1 realki hravski, v 3 gimnazijah maloruski, v 11 gimnazijah se pa poleg nemščine tudi še kak drug jezik — slovenščina, malorusčina ali rumunščina — rabi kot učni jezik,

V teh številkah se zrcali vse naše beraštvo, iz njih pa se tudi vidi, kako kruta mačeha je država našemu narodu. Po številu prebivalstva bi morali Slovenci imeti 10 gimnazij in 5 realk, dejanjski pa je za nas najslabše preskrbljeno v celi državi. In potem se ljudje še čudijo, da se pri nas le norca delamo, kadar čujemo oblastvene kroge deklamirati o pravičnosti, nepristranosti in očetovski ljubezni . . .

V Ljubljani, 18. januvarja.
K položaju.

Pri dr. Koerberju so imeli dve uri dolgo sejo radi spravnih konferenc češki posl. dr. Pacák, dr. Stránsky, dr. Brzorad, dr. Herold, dr. Kramář in dr. Žáček. Dogovori se sporočé izvrševalnemu odboru drž. in dež. poslancev menda že v nedeljo. Že danes je gotovo, da se bodo spravne konference vrstile, a kakšen vspreh bodo imele, je seveda nemožno vedeti. Med mladočeškimi poslanci baję ni sloge, kako naj se reši jezikovno vprašanje. Dež. sodni svetnik posl. dr. Pantušek je po naročilu mladočeškega kluba izdelal načrt za ureditvje jezikovnih razmer na Češkem in Moravskem. Ta načrt se je vladu že izročil ter bo baję temelj spravnih konferenc. Dr. Škarda in dr. Dvořák pa sta proti temu načrtu, ker dovoljuje Nemcem in vladu baję preveč koncesij.

Razdor v hiši vsenemški.

V Hebu je govoril Schönerer in javno prerezel prt med seboj in Wolfom. »Wolf je nekdaj rekel, da si rajši odseka roko, kot da bi se ločil od mene. Tega mu ni sedaj treba več, kajti v tem trenotku se ločim od njega jaz sam. 18. decembra m. l. so vsenemški poslanci sklenili, da Wolfa ni mogoče v klub sprejeti več. Jaz ne visim na svojem mandatu in bi ga rad položil nazaj v roke volilcev, saj moja čast in moje življenje nista navezana na kak mandat. Že dolgo se je govorilo o preporu med menoj in Wolfom, sedaj je razkol javen, in Wolfovi pristaši morejo mirno »živio klicati novi Wolf-Tschanova stranki. Jaz pa bom kot doslej že 30 let, storil svojo narodno dolžnost še nadalje, četudi bi bil osamljen in izoliran.« Listi poročajo, da je bil Schönerer shod slabo obiskan in da so bili volilci mrzli. Očividno je bilo, da je med njimi večina proti razdoru in da je na strani Wolfa. Na shodu so bili tudi vsenemški drž. poslanci Iro, Kliemann, Kittel, Schalk, Hueber in dež. posl. Peter. Posl. Iro je v daljšem govoru navdušeno proslavljal politično nezmotljivost Schönererjevo ter dokazoval, da Schönerer ni bil Wolfov »rabelj«, nego njegov plemenit svetovalec. Ker Wolf teh svetov ni sprejel, se Schönerer mora ločiti od Wolfa. Tako je razdor v vsenemški stranki očiten in javen. Vsenemci se razdele v dve frakciji. V kratkem se bo vršilo več shodov volilcev in zaupnih mož.

Vojna v Južni Afriki.

Kitchener poroča, da se večina Burov zbira v vzhodnjem Transvaalu; tam jih hoče poiskati. A tudi na zahodu Transvaala se je pojavil močen oddelek, katerega vodi menda zopet zdravji Delarey. Angleški listi so te dni pred otvoritvijo parlamenta pisali, da bodo Buri 16. t. m. odložili na vsej črti svoje orožje, ali statistika kaže, da se je samo tekom meseca novembra 1901 vršilo 225 bitk in prask, v katerih so bili večinoma Angleži na slabšem. Odporn in bojevitost Burov sta torej še jako velika in na kapitulacijo ne misijo. Vest, da je začel Krüger odjeniti ter da je zadovoljen s slabšimi mirovnimi pogoji, se prerekata kot izmišljena in lažnjiva. Zadnje čase dohajajo le redke vesti z bojišča, ker hoče angleška vlada,

da se parlament ne vznemirja. Vlada rabi namreč denarja. Iz Londona poročajo, da je več baterij dobilo nalog, poslati topove z ladijami domov, ter da se osnujejo sedaj le konjeniški oddelki. Topničarji bodo morali torej zajezditi konje. Med angleškim vojaštvom je velika nevolja, ker so razni oddelki tudi različno plačani. Prostovoljci zahtevajo večjo dnino, ker je baje življenje v Afriki sila drago in trpi vojaštvu pomanjkanje vsega. Iz Vryburga poročajo, da je 11. t. m. prekoračil oddelk Burov železniško progo zahodno Vryburga in progo pri Marityani pretrgal. Angleški streliči so imeli pri Mohocku z Foucherjevim oddelkom boj. 12. t. m. se je vršil nov boj ob progi. O bitki Hamiltona z Botho ni nobenih detajliranih poročil. Angleži so pač Bothov oddelk vi deli, a oddelek jim je ušel. Sedaj pa imajo zato Angleži nad tem »vsphem«, prav tako veselje, kot minolo jesen, ko jim je padel v roke — klobuk Bothov. Žal da v klobuku ni bilo Bothove glave! Iz Londona poročajo, da je bil holandski ministarski predsednik Kuyper v Londonu, da izve angleške mirovne pogoje. A z ministri niti govoril ni. Vest ni potrjena.

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni svetnik Hauffen predsedoval je 17. t. m. sledičim trem obravnavam deželne sodnije:

1. Lep sinko. Odkar se je l. 1875 rojeni in doslej nekaznovani posestnik Jožef Okorn iz Moravč oženil, je vedno preprič v hiši. Njegovi stariši se prepirajo že njim in z njegovo ženo. Tako so se tudi dne 6. novembra kregali in ker se je tudi Okornova sestra Anica vtikalna v prepri, je isti hotel vreči njen kovček vun, kar mu je pa lastni oče branil. Pri tem je Okorn udaril in poškodoval svojega lastnega očeta in radi tega je bil obsojen radi pregreška težke telesne poškodbe na 4 tedne z jednim postom vsakih 14 dñij ter plačilo stroškov.

2. „Babčev“ zovejo po domače 19 let starega posestnikovega sina Rudolfa Volčiča iz Stražišča pri Kranju. Predkazovan je enkrat in sedi danes radi krivega pričevanja na obtožni klopi. Toženec je v obravnavi c. kr. okrajne sodnije v Kranju proti Janezu Hafnerju vedoma krivo pričal in ga je sodni dvor radi budodelstva goljusije obsodil na tri mesece v ječo in plačilo stroškov. Oj to katoliškonarodno krivopisežništvo!

3. „Frlukov“ samokres. Potem se je vršila glavna obravnavna proti Janezu Hafnerju, po domače »Frlukovemu«, leta 1879 rojenemu in radi boja predkazovanemu mesarskemu pomočniku v Stražišču, pri katerega obravnavi je »Babčev« krivo pričal. V noči od 23. do 24. avgusta so sedeli fantje na vrtu pri »Benetki« v Stražišču. Zložili so za »spirit« in ko sta dva šla istega kupit, jih je že toženec napadel. Zvečer pa je toženec kavaliral okrog »Benetkove« hiše in šel potem proti svojemu domu. Pokazala se je v »Frlakovi hiši« luč, kakor je toženca zasledujoči Matevž Golob videl. Hafner je prišel potem s psom iz hiše in streljal z revolverjem proti Golobu, katerega je v nogu zadel in težko ranil. (Matevž Golob sedi notabene tudi radi krivega pričevanja pri prvi obravnavi v Kranju v luknji.) Sodba: Janez Hafner je kriv prestopka težke telesne poškodbe ter orožnega patentu in se obsodi na 15 mesecev težke ječe z jednim mesečnim postom; obenem je sodni dvor izreklo konfiskacijo revolverja in če se isti ne najde, sedel bo Hafner še 25 ur v zaporu. Tako je naše »dobro ljudstvo« v najbolj klerikalnih krajih.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. januvarja.

Za vseučilišče v Ljubljani so poslate potom mestnega magistrata peticije na ministrstvo občine: Dvor pri Žužemberku, Gorenja Tribuša in Št. Peter na Goriškem.

Okraino glavarstvo v Radovljici. V proračunskega odseku je posl. baron Schwiegel pri razpravi o proračunu notranjega ministrstva sprožil mej drugim tudi misel, naj se okraino glavarstvo v Radovljici premesti na Bled. Sicer je, če smo prav poučeni, to vprašanje že rešeno, in sicer v tem

smislu, da ostane okrajno glavarstvo tudi še zanaprej v Radovljici, a v zlic temu si štejemo v dolžnost, z vso odločnostjo ugovarjati proti vsekemu takemu poskusu. Blejski občini želimo vse dobro in je naša stranka vedno in pri vsaki priliki to tudi dejansko pokazala, v tej zadevi pa Bled ne more podpirati. Bled raste in se razvija tudi brez okrajnega glavarstva, Radovljica pa propade, če se ji vzamejo uradi. Naše načelno stališče je, da naj bodo uradi nastanjeni v mestih in to stališče bomo vedno in z vso vemo zastopali. V tem slučaju pa zastopamo tudi interes uradništva, če nasprotujemo preložitvi okrajnega glavarstva, ker gmotne razmere uradništva niso take, da bi si kak uradnik želel prenesti na Bled. Kakor rečeno, mislimo sicer, da je stvar že rešena v prid Radovljice, če pa bi še ne bila, povemo brez ovinkov, da se bodo zastopniki napredne narodne stranke v vseh zastopih tej nameri zoperstavili in napeli vse sile, da jo preprečijo.

Dr. Šusteršič — kmetov prijatelj.

Leta 1898 v jeseni je kmetski posestnik K. na Gorenjskem vložil pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani prošnjo za posojilo 200 gld. Posojilo se je stranki dovolilo in zadevo je prevzel v izvršbo dr. Šusteršič, načelnik in zastopnik ljudske posojilnice. Stranka je prišla v Šusteršičovo pisarno in je tam izdala dolžno pismo, na podlagi katerega se je posojilo vknjižilo. Šele po izvršeni v knjižbi se je stranka obvestila, da se dovoljeno ne more izplačati, ker so pred posojilom ljudske posojilnice intabulirani še drugi dolgorivi, kateri bi se bili moralni prej izknjižiti. Dr. Šusteršič je izvršil intabulacijo, ne da bi se bil prej prepričal, če je zadeva sploh izvedljiva. No, kmetu niso izplačali posojila 200 gld, pač pa mu je Šusteršič zaračunal 34 K 89 v. stroškov!

Stranka je hotela to vknjiženo in neizplačano tirjatev izknjižiti in je zahtevala izbrisnega dovoljenja od ljudske posojilnice. Ljudska posojilnica je pa stranki naznala, da se nahaja pobotnica pri dr. Šusteršiču, kateri je ne bo preje izročil, dokler stranka ne bo poravnala troškov. Kmet je dovolila neka hranilnica posojilo, s katerim bi bil lahko izplačal vse vknjižene tirjatve. Že lani je imel nepotrebno tožne troške, ker ga je neki upnik tožil, a ni mogel denarja dvigniti pri dotični hranilnici, ker dr. Šusteršič zadržuje izknjižbo neizplačanega posojila. Kmet bi bil šel »na kant«, da ga ni rešil neki liberalец. In tudi še sedaj ni mogoče urediti zadeve, ker dr. Šusteršič noče izročiti izbrisne pobotnice, dokler ne poravna stranka troškov. Seda pa vprašamo, kako more kmetski prijatelj dr. Šusteršič zahtevati teh 34 K 89 v. od stranke, kateri se ni izplačalo sicer dovoljeno in tudi že vknjiženo posojilo? Njegova dolžnost je bila prej informirati o stanju zemljiške knjige in ne stranki povzročati nepotrebnih troškov. Vsak odvetnik ali notar v Ljubljani se v takem slučaju obrne na kakega kolega na deželi, da mu preskrbi vse potrebne zemlje-knjizne podatke. Ne vemo, kako je Šusteršič postopal, le toliko vemo, da Šusteršič nima pravice zahtevati povrnitev troškov 34 K 89 v. In če bi bil dr. Žlindra tudi opravičen, vendar ne razumemo, kako more tako velik katolik pred Bogom in patentiran kmetski prijatelj dr. Šusteršič tirjati od ubogega kmeta povrnitev troškov, katere je zakrivil dr. Šusteršič sam.

Kupčija z nekravavo daritivo. Fajmošter v Podkraju, Anton Mezeg je torej dosegel veliko zadoščenje, dosegel je namreč, da je bil župan gosp. Trkman obsojen na 100 K, ker mu je očital, da dela z mašami kupčije. Mezeg je sicer božji namestnik, ki marsikako brco prenese in tudi zasuži ter ni vredno zaradi njega dosti besed izgubljati, ali ta pravda je zanimiva, ne zaradi osebe umazanega podkrajskega popa, nego s splošnega stališča. Duhovnik Mezeg kakor tudi sodišče

sta s to sodbo priznala, da je tak način kupčevanja z mašami, kakor se je očital Mezgu, žaljenje na časti. To je pa nekaj čisto novega in za javnost tako pomembnega. Cerkev in sodišče stojita torej na stališču, da je nedopustno, ako duhovnik vzame na pr. 2 K za mašo — danes je že malokateri duhovnik z 2 K zadovoljen — potem pa plača 60 kr., da se maša kje drugje bere, sam sebi pa pridrži 40 kr. Lepo to gotovo ni, če se delajo z nekravovo daritvijo take kupčije, kakor rečeno pa je čisto novo, da se to od strani cerkve kakor od strani justice smatra kot nedopustno, kajti taká kupčija z nekravovo daritvijo je — in to je notorično — od nekdaj v mnogih krajih navadna. Takih kupčij se je sklenilo že na tisoče. Skoro povsod, koder je plačanih toliko maš, da jih dolični duhovniki ne morejo opraviti, jih naroči duhovniki na Trsatu ali kje drugje; plačajo seveda po najnižjem tarifu, a kar so prejeli čez ta tarif, obdrže zase. To ve že vsak otrok. Pri ti priliki omenjam, da je lani krožila po listih vest, da gre na leto kakih 40.000 gld. samo s Sv. Gore v Italijo, kjer so postale plačane maše kaj redke, tako da se tam dobi že peta maša po najnižjem tarifu. Človek, ki ne pozna razmer, utegne misliti, da bo sedaj vsled omenjene razsodbe ta kupčija z nekravovo daritvijo nehal, mi pa nismo tega mnenja, ampak smo prepričani, da se bo nadaljevala kakor doslej, dokler bodo ljudje več maš naročevali, nego jih morejo domači duhovniki darovati. Sicer bi bil pa že čas, da začne ljudstvo uvidevati, da naročena molitev in plačana daritev Bogu ne more biti dopadljiva.

Najnovejši naklep na poselske žope. Ženski posli ljubljanski so silno pobožni. Kuharice, dekle itd. si pritrjavajo, koder morejo, samo da kaj več darujejo za cerkev, za maše, za ocenaše, za misijone, za zamorčke, za duše v vicah in kdo ve, za kaj še vse. Lahko se reče, da izdajo velik del svojega skromnega zasluga za cerkev, ker žive v nadi, da si s temi žrtvami za vse trpljenje na tem svetu zagotove plačilo po smrti. Marsikateri duhovnik bi ne bil tako lepo rejen in izpit, ako bi posli ne zlagali za cerkev svojih krvavih žuljev. Pa še ni zadosti! Kaplan Kalan je izumil nov načrt, kako bi se poslom kar največ pograbilo. Sprožil je misel, naj bi se zidala hiša, kjer bi nekatere posli imeli prebivališče na stare dni. Seveda ni svojega načrta natančnejše razložil, saj bi bil sicer vsak otrok sprevidel, da je največja neumnost, ki jo more storiti, ako žrtvuje svoj zaslужek za hišo, ko nima nobene gotovosti, da bo na starata leta tam tudi res preskrbljena, ali da bodo denar nazaj, če bi ne hotela iti v to hišo. Kaplan Kalan je te ženske na sv. Štefana dan na kratko poučil, da se bo zidala hiša in jih je pozval, naj da vsaka, kolikor more ter se zaveže plačevati 1 krono na mesec, torej, če se povprek računa, deseti del vsega zaslужka. Res so nekatere kratkovidne kuharice takoj odšele po 25, po 50 in menda tudi po 100 kron, druge so pa vendar spoznale, da se jim hoče le možne olajšati, da se jim hoče le pograbititi težko zasluzeni denar, ter se branijo kaj plačati, češ, da so že zadosti darovale za cerkev, za bandero itd., zadnjega groša da vendar ne morejo dati. To je kaplana Kalana silno raztrogalo in te dni je v pridigi dejal: »Čeravno nočete nič dati, hiša bo vsejedno stala, bandera pa ne boste dobile.« Ali bo Kalan kar svojevoljno pobral za bandero zloženi denar? Opozarjam gospodarje in gospodinje na ta roparski naklep in jim priporočamo, naj svoje posle pouče, da se gre tukaj samo za na način, kako bi se jim izmolzel zadnji groš. Vprašamo pa oblastvene kroge: Kaj ga res ni nobenega sredstva, da bi se takemu izsesavanju revnih ljudi v okom prišlo?

Agitacija v spovednicu. Pri neki uradniški rodbini v Šiški služi poštana in pridna dekla, ki je danes vsa obupana zaradi tega, kar se ji je zgodilo pri spovedi pri frančiškanih. Gospodar, kjer služi ta dekla, je naročen na naš list, in naravno je, da boli tudi dekla list v roke in ga včasih prebere, kakor ga prebirajo od škofa začenši vsi duhovniki. Spovedujoči frančikan je omenjeno deklo vprašal, če kdaj »Slov. Narod« bere, in ko je dekla to potrdila, se je znosil nad

njo, češ: »ti torej hudiču več verjameš, kakor nam, ki grehe odpučamo. In rotil se je, da ji ne da odveze, in da je ne more dobiti niti od škofa niti od papeža. Ko je deklo tako zbegal in v strah ugnal, pa jí je reklo, da dobi odvezo, če se zaveže, da »Slov. Narod« ne bo nikdar več brala in da pojde od hiše, kjer so naročeni na »Slov. Narod«. Revica je bila tako zbegana, da je frančikanu vse obljudila. Danes ji je seveda žal, ker ima dobro službo pri dobrih ljudeh. Ne vemo, če je dotičnemu frančikanu znano, da je storil hudodelstvo izsilovanja v smislu § 98. b. kaz. zakona, to je pa gotovo, da s hudodelstvom izsiljena obljava nima veljave, kakor je tudi gotovo, da pride vsak gorak v nebesa, če nima drugega greha, kakor da čita »Slov. Narod«.

— Vinogradniško društvo. Ministro je že precej časa, kar se nismo več bavili s tem društvo, od tedaj namreč, kar so Vencajza, Schweitzerja in druge odslovili iz odbora ter, vsled pomanjkanja sposobnejših ljudi, zbrali največje ničle, ki jih je bilo dobiti, v novi odbor. Ta odbor je te dni duhovnikom razposlal naslednjo zaupno okrožnico:

Velečastni gospod!

Dovolite, da se obračamo do Vas z naslednjimi zaupnimi vrsticami.

Gotovo Vam je znano, da je »Slovensko vinogradniško društvo« tudi del naše gospodarske organizacije. Žal, da ne uživa od strani merodajnih faktorjev, zlasti pa od strani prečastite duhovščine tistih dejanskih simpatij, na katere se je zanašao pri svoji ustanovitvi in od katerih je odvilen društven prospeh.

To razmere silijo odbor, da se resno peča z vprašanjem, bi li ne bilo bolje z društvetom prenehati ter preskrbeti njegovo likvidacijo, kakor pa gledati, da polagoma hira in slednjič ugasne. Seveda, ne smemo pri tem prezreti, da bi zadala likvidacija našega društva celo naši gospodarski organizaciji hud moralen udarec; nasprotnikom našim pa, ki so hoteli društvo že od vsega početka uničiti z vsemi sredstvi, bi napravila veliko veselje, katero bi občutili, ako bi se jim posrečilo od poslopja naše organizacije odkrhniti bodisi še tako majhen kamenček. Ta udarec preprečiti, je resna želja in volja podpisanega, na novo izvoljenega odbora. Odbor pa nima samo resne volje, društvo pomagati na noge, ampak tudi vse zmognosti, da društvo spremeno vodi, ker ima v svoji sredi požrtvovale možne, skušene v vinarstvu in večje v knjigovodstvu.

Dani so torej vsi predpogoji, da se more društvo rešiti in zdravo razvijati, ako — hoče prečastita duhovščina. V njenih rokah je nadaljni obstoj društva, ona ga more zagotoviti, ako društvo sama podpira z naročili in ako je priporoča na merodajnih mestih.

Od strani vseh onih prečastitih gospodov duhovnikov, katerim smo imeli čast postreči z našim vinom, se zatrjuje (kar moremo dokazati tudi s prizanskim pismi), da so naša vina res pristna in najboljše vrste, in to naj si bodo mašna, namizna, desertna vina, ali pa vina v buteljah. Odbor se bo vestno trudil, da si to priznanje tudi v bodoče zasluži; na prečastitih gospodov duhovnikih pa je, da se za društvo zavzamejo ter mu življeno ohranijo.

V svesti si svoje odgovornosti, smo Vam odkrito razdeli položaj in jasno povedali, da je v Vaših rokah osoda našega društva, kajti naše strani se bode storilo vse, da se društvo reši! Ne prosimo Vas pa v ta namen drugega, nego da društvo naše sami podpirate s svojimi naročili ter da je priporočate, kjerkoli morete.

Trdno upamo, prečastiti gospod, da te naše iskrene prošnje, katero nam navduhuje čista ljubezen do dobre stvari, ne bodoce prezri.

Vaših cenjenih naročil pričakujem in zatrjujoč Vam, da bodoemo ista kar najtočneje in ponizkih cenah izvršili, beležimo

z velespoložanjem

Slovensko vinogradniško društvo v Ljubljani, registr. zadruga z omejeno zavezo. Gregor Šlibar, župnik v Rudniku; načelnik Tomec Franc, pozlačevalce; prvi podpredsednik Avgust Wester, c. kr. gimn. profesor; drugi podpredsednik. Bahar Valentin, predsednik L delavskega društva v Ljubljani; Fr. Sl. Golmšak, župnik; Janez Stanovnik, posestnik v Horjulu; Franc Demšar, posestnik in trgovec v Češnjici; Andrej Meses nu, posestnik na Viču; Anton Uršič, posestnik v Vipavi; odborniki.

Kakor se vidi, se tudi konsumarju Baharju, svedru Stanovniku in petjotaru Uršiču ni posrečilo, to društvo oživiti. Za danes se omejujemo na to, ker bo itak v kratkem prilika, s tem društvetom novič obširneje pečati se.

— Kdo postopa korektno in kdo nekorektno? »Slovenec« je v obč. svetu izrečeno pritožbo dr. Tavčarja zastran postopanja nekega dacarja zasukal tako, kakor bi bil dr. Tavčar kaj nepravilnega zahteval, dacar pa da je postopal korektno. Temu pa ni tako. Dacar je imel dolžnost, prevzeti poniznega zajčka, a te dolžnosti ni hotel izpolniti, niti pustiti, da bi se kazen plačala, ampak zahteval, naj se zajec proč vrže. Dr. Tavčar

je postopal korektno, dacar pa nekorektno. Nasprotno pa »Slovenec« lahko postrežemo s slučajem, v katerem je dacar postopal korektno, stranka pa nekorektno. Bilo je prve dni decembra, ko se je skozi mitnico peljal državni poslanec in deželni odbornik g. Povše, pa se ni ustavil, ampak hotel kar naprej. To je bilo nekorektno, ker je vsakdo dolžan, se pri mitnici ustaviti. Dacar je postopal korektno in je silih gosp. Povšeta, naj se ustavi, a g. Povše je zopet nekorektno postopal in dacarja nažgal z osalom. Razloček mej postopanjem dr. Tavčarja in Povšeta je očiven — prav zato se je dr. Tavčar tudi pritožil, gospod Povše pa ne.

Agent-advokat Vencajz agitira za vzajemno zavarovalnico po ljubljanski okolici ter so ga videli v zadnjem času posečati razne farove.

Klerikalci na Goriškem si radost manjajo roke, kajti dosegli so večji uspeh, nego so se ga sami nadejali. Pristopili so klerikalnemu klubu tudi veleposestniški poslanci, dasi so pred volitvami razglašali in obetali, da bodo zavzemali drugačno stališče. Kardinal Missia, ki komandira goriške klerikalce, je torej dosegel svoj namen. Napredni stranki na Goriškem naj radi tega ne upade pogum. Velike, bistvene spremembe se ne izvajajo v nekaj letih, zato treba več časa. Ako bo napredna stranka tako neustrašeno in energično vodila boj za osvobojenje naroda iz klerikalnega jarma, kakor doslej, ako bo tudi v naprej odkrivala neupoštenost, izdaljstvo in korupcijo črne bande, ki je po vsem Slovenskem jednaka, bo duhove revoltirala in dosegla tisti preobrat, ki je pogoj, če naj rešimo slovenstvo narodno, gospodarsko in nравno. Sadove klerikalne politike na Goriškem bodo Slovenci prav v kratkem občutili. V deželni odbor izvoljeni profesor Berbuč nima absolutno nobenih sposobnostij za to važno mesto, ravno tako njegov tovarš dr. Gregorčič, ki pa kot državni poslanec za časa zasedanja glasom goriškega deželnega statuta sploh ne bo smel opravljati funkcij deželnega odbornika, ampak jih bo opravljil njegov namestnik, podgorški župan Klančič, kar je naravnost smešno. Inferiornejšega slovenskega zastopnika v deželnem odboru si sploh ni možno misliti in tako bodo Italijani delali, kar bodo hoteli in kakor bodo hoteli.

Major pl. Trbuhočić, ki je umrl na svoji grajskini Malaloka v Trebnjem, je dosegel starost 82 let. Pogreb bo jutri, v nedeljo, 19. t. m., ob 11. uri dopoldne. Truplo se prepelje na kolodvor v Velikoloko in od tam na Hrvaško.

Umrlje trgovskih knjigovodja, sedaj jednoletni prostovoljec g. Josip Vižjan iz Sp. Šiške.

Opozarjam svoje čitatelje na današnjo notico »Sokolovo« v predalu »Društva«.

Velik koncert čeških filharmonikov v Ljubljani. Vest, da pridejo slavni češki filharmoniki iz Prage v Ljubljano, razširila se je bliskoma po Ljubljani in vsakogar, kdo le količaj glasbo ljubi, izredno razveselila. Orkester obstoji iz 70 članov, samih umetnikov, ki so vsi na svojih instrumentih mojstri, kajti vsi so absolvirani konservatoristi. Tako velikega in tako popolnega orkestra že Ljubljana ni nikdar slišala, koncert bo glasbena znamenitost prve in najlepše vrste. Orkester ima v Pragi svoje redne tedenske koncerte, prepotoval je že vse češka mesta, koncertoval je tudi na Dunaju ob Dvořákovi slavnosti. Kritika je izredno hvalila popolnost tega orkestra. V pondeljek naj bo vsakega glasboljubečega Slovenca deviza: v »Narodom! h koncertu čeških filharmonikov! Na tak in tolik glasben užitek bodo Slovenci najbrž že desetletja čakali. Vstopnice dobivajo se v trafiki g. Šešarka v Šelenburgovih ulicah. Občinstvo iz dežele naj si vstopnice eventualno z dopisnicami na g. Šešarka pravočasno osigura. Cene sedežem so po 5, 4, 3 in 2 kroni. Stojišča po 1 K 20 h, dijaške vstopnice pa po 60 h. Program ostane isti, kakor smo ga včeraj objavili in kakovosten je iz plakatov razviden, ter obseza mojstrska dela Smetanova, Dvořáková in Fibichova.

Kaj je s trgovskim plesom? Piše se nam: Od trgovskim plesom bili so v prejšnjih

letih najfinjeji in najlegantnejši, in kar je največ vredno, ostala je vsako leto lepa svotica čez 2000 K društvo. Tri leta sem se pa ti plesi več ne prirejajo in kakor se govori, vsled tega, ker se je sklenilo, da se bodo ti plesi prirejali tudi v »Narodnem domu«. Odbor zmerom naglaša, da se mora štediti z denarjem, k čemur tudi mi pritrjujemo, ne moremo si pa vsled tega raztolmačiti, zakaj se več ne priredi ples, pri katerem je bil vedno tak prebiteit. Mogoče je pa le res, da se raje pusti 2000 kron, kakor da bi se ples vršil v »Narodnem domu«. Več članov.

Realka v Idriji. Ministrstvo je mestni realki v Idriji za tekoče šolsko leto podelilo pravico javnosti.

Opomin slovenskim trgovcem. Slovenci še nimamo svoje industrije, in smo torej vezani, da vse potrebuješine dobivamo iz drugih krajov. Naša domovina je dobra in solidna kupovalka tujih proizvodov in daje producentom lepe zasluge. Neprestano hodijo po naši deželi tuji agentje, ki imajo vsi prav izdatne dohodke, a le malokdo se spomni, kako nečastno in poniževalno je za nas, da si pustimo kaj tacega dopasti. Med Čehi, Poljake, Madjare in Italijane se noben trgovec ali fabrikant ne upa pošiljati jezikovno nezmožnih potovalcev. Kdor išče za tiste kraje potovalcev, zahteva vedno, da znajo dolični jezik, samo slovenščine zmožnih potovalcev ne išče nihče in jih nihče ne sprejme, ker naši trgovci tudi najbolj nečednemu židu ne pokažejo vrat. To je vse graje vredno, ne samo z narodnega, nego tudi s praktičnega stališča. Ako bi se slovenski trgovci postavili na stališče, da ne kupijo ničesar od potovalca, ki ni zmožen slovenščine, bi s tem mnogim domaćinom pomagali do dobrega kruha, kajti fabrikant ali trgovec hoče zaslužiti, a če bo videl, da slovenski trgovci ne puste več s seboj pometati, bo hitro poiskal slovenskih potovalcev. Ako slovenski trgovci le hočejo, se bodo sedanje razmere čudovito hitro spremenile, kar bi bilo toliko potrebnejše, ker so splošno neugodne razmere s podporo konsumske organizacije mnogih trgovcev spravile na nič, in bi ti trgovci radi sprejeli službe potovalcev, če bi kdo zahteval slovenščine zmožnih. Upamo, da ta opomin na zavedne trgovce ne ostane glas upijočega v puščavi.

Obrtnim zadrugam se daje tem potom na znanje, da se je pripravljalni odbor za ustanovitev zaveze obrtnih zadrug v svoji prvi seji dne 13. t. m. sledenje sestavil: Eng. Franchetti načelnik, Ivan Tosti njega namestnik in Fran Jelčnik zapisnik. V isti seji so se sestavila pravila ter se v kratkem času izročile vsem obrtnim zadrugam v pretres in deželni vladi v potrdilo.

Podraženje mleka. Gospod ravnatelj Pirc je v najnovejši številki »Kmetovalca« priobčil članek, v katerem priporoča kmetovalcem ljubljanske okolice, naj se združijo in naj zvišajo ceno mleka v Ljubljani na 20 vinarjev za liter. Vse prav, če g. ravnatelj Pirc varuje kmetske interese, ali v tem slučaju moramo odločno nastopiti proti njegovemu predlogu. Ker nam danes primankuje prostora, bomo tekem prihodnjih dneh izpregovorili o njegovem nasvetu.

Umetnost. V zalogi znane firme Avgust Egyhazy v Budimpešti in Monakovem, ki je izdala že mnogo slovenščinskih slik v najmodernejši reprodukciji — omenjamo samo Munkacsijeve, tudi v naših krajih tako razširjene slike — je izšlo novo delo, namreč akvarelna reprodukcija senečionalne slike madjarskega slikarja Hegedúsa. Ta slika predstavlja mater božjo z Jezuškom, kateremu se klanjajo trije kralji. Slika je znana kot znamenito delo, reprodukcija pa je uprav idealno dovršena. Podoba je 1 m 35 cm visoka in 1 m 10 cm široka, krasni okvir je 13 $\frac{1}{2}$ cm širok. Podoba velja 32 gld.

Varujte se amsterdamskih podjetij za srečke. Že lansko le

zelo svariti zlasti pred kupovanjem srečk pri njem. Ravno tako svarimo tudi pred tvrdko »Fondsenbank« v Haagu.

Požari. Dne 12. t. m. je gorelo pri posestniku Ivanu Cerarju na Gori v kamniškem okraju. Škode je 3000 K, zavarovan je pa bil Cerar za 8000 K. Isti dan je gorelo pri Urši Ložarjevi v Pirševem v istem okraju. Škode je 1000 kron. Posestnica je bila sicer zavarovana, a zavarovalna pogodba je postala neveljavna, ker niso bile plačane premije. Sodi se, da je bil požar nalašč zaneten.

Velika tatvina v vojašnici v Mariboru. V vojašnici 5. dragonskega polka v Mariboru so prišli na sled velikim tatvinam. Več podčastnikov je bilo degradiranih in zaprtih.

Demonstracija v Trstu. Piše se nam iz Trsta: To se mora Italijanom priznati: demonstrirati znajo. V tem oziru smo Slovenci pač pravi šušmarji proti Italijanom. Sedaj se mudi v Trstu nemški princ Adalbert in sicer oficijalno. Proti njemu je bila sinoči uprizorjena tiha, a elegantna demonstracija. Princu na čast je bila prirejena slavnostna predstava opere »Lohengrin«, a glej si — m e š c a n s t v o je demonstrativno izostalo. Še nikdar ni bilo tako slabo obiskane operne predstave v Trstu, kakor ta večer. Udeležili so se predstave pravzaprav le oficijelni krogi, uradniki in častniki ter nekaj šivilj, ki so misile, da bodo videle fine toilette, a so bile prevarane, kajti več kakor petdeset lož je bilo praznih. Ves čas predstave je vladala grobna tišina. S čim se je princ Adalbert tržaškim Italijanom zameril, nam ni znano.

Tatvina v župnišču. Včeraj zvečer med pol 8. in 9. uro se je utihotapil tat v pisarno prof. teol. doktorja Antona Zupančiča v župnišču pri stolni cerkvi in je ukradel 18 zlatov po 20 kron, za okoli 100 kron srebrnega denarja in za kakih 90—100 kron petakov in desetakov. Tat je že pred izvršeno tatvino hodil po župnišču in so ga ljudje videli. Prišel je tudi v pisarno vprašat po nekem gospodu in se je potem skril v sobo pred pisarno, in se dal v sobo zakleniti. Ko je potem dr. Zupančič odišel iz pisarne, je šel tat iz predsope v pisarno in se notri zaklenil. Po naključbi je prišla kuharica v pisarno nekaj iskat in je našla pisarno zaklenjeno, kar ni bilo v navadi. Na ropot je tat nagloma odpril vrata in planil mimo kuharice na prosti in tako odnesel pete. Policia je na nogah, da sledi tatu, ki je brez dvoma identičen z onim, ki je pred dnevi izvršil tatvino v škofjski pisarni.

Izgubljene reči. Pred gledališčem ali pa na poti po Franca Jožefu in po Dunajski cesti je izgubila neka gospodina rudečo svilnato torbico, okrašeno z belimi trakovi, v kateri so bile bele glacerokavice, svilnat robec in kukalo, vredno 60 kron.

Krščanska ljubezen. V mestu Kastel v Nemčiji je bila neka katoliška žena, ki je živel od svojega prvega moža ločena in je imela v drugem (civilnem) zakonu dva otroka težko bolna. K njeni postelji poklicani duhovnik je imel od svojega škofa povelje, le tedaj odvezo dati bolni ženi, če oblubi ista ločitev svojega drugega zakona. In ker se ta ločitev ni uresničila, se je katoliški župnik branil, cerkveno pokopati umrlo ženo. — Tako, gospodje duhovniki, se rodi brezverstvo.

Zopet eden. Iz Chura v Švici javljajo, da so zasledili tamkaj župnika Grafa, ki je bil velik sovražnik učiteljev, a velik prijatelj — ženskega spola. Spisal je brošuro »Sol in poper«, v kateri je, strašno psoval učitelje. Zlorabiljal je tudi šolske dekllice, vsled česar je bil zaprt toda njegovi sorodniki so plačali kavcijo 5000 K in tako ga je sodišče do obravnavne izpustilo. Župnik je pa izginil brez sledu, a sedaj so ga dobili v Švici in se bo obravnavata kmalu vršila.

*** 50 otrok umorila.** Iz Kolonijske javljajo: Tukajšnje redarstvo je prišlo na sled strašnemu zločinu. Neka žena, ki je imela v varstvu in odgoji majhne otroke, je zastrupila v razmeroma jeko kratkem času — 50 otrok. Najstrašnejše pri tem pa je, da so matere otrok večinoma vedeče za te umore. Vse kaže da je bilo po nekaterih krajih mej ljudstvom znano, da dela nečloveška žena iz nedolžnih otrok — angeljke.

*** Rop in samomer.** Iz Hamburga brzojavljajo, da je napadel mlad mož na cesti staro ženo, jo pobil na tla, ji vzel hranilnično knjižico ter zbežal. Toda ljudje, ki so to videli, so hiteli za njim, in ko je tujec spoznal, da ne more več uiti, je potegnil iz žepa revolver in se je ustrelil. Pozneje se je dognalo, da je zločinec bržčas Dunajčan Fran Pavel Clara, ki je prišel s svojo nevesto v Hamburg, od koder je hotel odpotovati v Ameriko. Ker mu je manjšalo denarja, je oropal staro ženo

*** Stavke prvega polletja 1901.** Zanimive podatke o razvoju delavskega gibanja v Avstriji se dobi v »Sociale Rundschau«, zanimive za delavce, a tudi za vsacega, kdor se poča z sociologijo našega časa. In kdo ni dandanes »socialen?« Sveda, ti podatki dokazujojo ravno, da se delavsko gibanje ne razvija v smeri, očitani v predzadnji encikliki. Zadnja enciklika konstatira že sama to in se grozno prestraši nad obliko hudiča, katerega je sama na zid risala. — A da se povrne k predmetu! V mesecih od januvara do julija m. l. vršilo se je 178 stavk. Od teh jih je končalo z popolno zmago delavcev 51 (28.7%). Deloma so zmagali delavci v 43 (24.1%) slučajih. Brezuspešno za štrajkujoče je bilo 69 (38.8%) stavk. Od 15 stavk (t. j. od 8.4%) in rezultat znan. Te številke dokazujejo pač, da se je proletarsko gibanje že prav impozantno razvilo. Pomisli se mora, da se pri stavkah ponavadi veliko več zahteva, kakor se hoče doseči in da so radi tega one stavke, v katerih so delavci dosegli svoje zahteve le deloma, v dostih slučajih popolne zmage — Od vseh brezuspešnih stavk je padlo na rudarje 16 in 11 na tekstilno industrijo. Na vse druge, bolj organizovane stroke torej le 42. — Trajalo je 137 (76.9%) štrajkov le 1—10 dni, drugi črez 10 dni. V 28 slučajih (25.8%) so bili udeleženi le 1—10 delavcev, v 99 (55.7%) od 10—100 delavcev. — Polovica vseh stavk radi mezd (90.507%), 17 stavk radi delavnega časa (9.5%) in 23 (12.9%) radi obeh zahtev. Druge zahteve (prenaredba delavnega reda, zopetni sprejem odpuščenih delavcev, edpunkt predstojnikov itd.) so povzročile 48 stavk, to je razmeroma jako veliko (26.9%). — K —

*** Napoleon in ženske.** Napoleon je imel dovolj ljubavnih spletov, vendar pa dve ženski je iskreno ljubil — Josipino in Marijo Lujizo, svoje ženi. O cesarici Josipini je zapisal v svojih »Spominih«: »Josipina je pristna Parižanka, polna milin in ženskih slabostij. Vselej je dejala najpoprej »ne«, dan pozneje, ko si je stvar premislila, pa »da«. Vedno je lagala, toda duhovito. Imela je slabe zobe, toda znala jih je spremno skrivati. Vsaj enkrat na mesec mi je vselej povedala, kar je imela na srcu, kar jo je težilo. Za denar mene nikdar ni vprašala, toda za mojim hrbotom je delala dolgove. Bolj sem ljubil Josipino nego Marijo Lujizo, saj je bila žena, kero si je izvolilo prostovoljno moje src in ženo sem se povzgnil do svoje časti. Težko sem se ž njo ločil, ker ni imela otrok; ona je omedlevala, jaz pa sem jokal na skrivnem. (Josipina, kakor znano, se ni omožila z Napoleonom iz čiste ljubavi, imenovala ga je »zaljubljeni norček« in za njegovim hrbotom je ljubimkala z marsikaterimi generali, kar je njen Napoleon izpregledal po viharnih prizorih.) — Marija Lujiza je bila čisto drugačna, brezpojno je ubogala Napoleona ter izvršila njegovo najneznatnejše željo. Kadars je dobila 100.000 frankov, je imela nepopisno veselje; dolgov ni delala, lagala ni nikdar. Ko jo je Napoleon vprašal, kaj so jej dejali, ko je odhajala iz Dunaja, je odkritoščno rekla: Kadars boš sama z Napolonom, ubogaj ga vselej na prvo besedo. O ženskih sploh pa je imel Napoleon precej nespoštljivo in cinično mnenje ter večkrat dejal: Ženska ne dosega nikdar možnih zmožnosti, je le stroj za izdelovanje otrok.«

*** Bestijalen umor.** V Lvovu je bil obsojen cigan Filip Dank na smrt na vešalih, ker je umoril svojo ljubico M. Živnak na uprav grozen način. Živel je ž njo v neki vasi pri Sanoku več let, potem pa jo je zapustil, a M. Živnak je začela razmerje z drugim. To je pa ciga razjarilo, delal se je zaljubljenega in je tako pregovoril bivšo ljubico, da je prišel zopet k njemu stanovat. Spravo sta obhajala s pojedino. Cigan je pil, pel in

plesal; nakrat pa je naredil na tleh s kredo velik bel križ, kar pomenja tamkaj, da bo nekdo izmed družbe umrl. Potem je pa zgrabil ženo za lase, vlekel jo je po sobi ter suval tako dolgo s čevlji, da je onemogla, nakar jo je še večkrat sunil z nožem. In še s krvavim nožem je grozil svojemu 14-letnemu sinu in 10-letni hčeri, da ju takoj umori, ako ne bosta rekla pred sodiščem, da je umoril mater njen brat. Otroka sta govorila resnico; cigan pa se je delal blaznega, a zdravniki so izpoznali, da ni v resnici blazen. Obsojen je bil na smrt, kar je potrdil tudi višji kasacijski dvor.

Društva.

*** Splošno slovensko žensko društvo.** Opozarjam novoč na predavanje g. dra. Tačkarja »Žena in javnost«. Predavanje se bo vršilo jutri, v nedeljo, ob polu 7. uri zvečer v »Mestnem domu« in je javno, t. j. dovoljen je vstop vsakomur.

*** Velika maskarada „Na obali Adrije“** v Ljubljani bode sigurno prekosila vse svoje društvene prednice. Je pa tudi odbor društva vse sile napel, da se ista za društvo častno in dostojno dovrši. V prvi vrsti divil bode vsakega udeležnika maskarde krasen pogled na sinje Jadran-sko morje, po kojem bodo pluli razni parobri in ribički čolni, nadalje krasna eksotičnih rastlin dekoracija; kot glavna zanimivost maskarade bode pa sigurno društvena plesna šola, kojo je pri sinočni orkestralni skušnji, krasne plese »Česko narodno četvorko« in »Česko besedo« proizvajalo nič manj kakor 60 parov; torej plesna šola, s kojo ne more konkurirati nobeno drugo društvo, kakor se i društvo samo do letos z isto kot tako ponašati ni moglo. Z današnjim dnem došla je odboru tudi brezplačna telegrafična vest, da pripljuje točno ob 9. uri zvečer na obalo Adrije parnik z otoka Krk obložen s pomarančami in sadjem iz jutrove dežele, posebno z okusnimi pomarančami iz Meline. Za postrežbo skrbela bode skupina istega parobroda sama. Če se omenimo, da bodo postrežba »Na obali Adrije« vse skozi reelin in točna, pri tem pa še, da je vožnja iz najoddaljenejšega dela sveta »Na obalo Adrije« tour-retour samo 1 gl., za maske celo 1 kronco in rodbino treh oseb 2 gl., torej upa odbor društva, da se p. n. slavno občinstvo v mnogobrojnem številu odzove njega prijaznemu vabilu.

*** Na dnu morja.** »Ljubljanski Sokol« se kaj marljivo pripravlja na tisti znameniti dan, ko se bo korporativno potopil na dno slano-mokrega elementa. Štiri potapljači v rudečih srajcach že dalje časa preiskavajo morska tla, da najdejo kraj brez kamenja in čerij, primeren do stojni sokolski družbi in poraben za plesišče. Ker bo ta globoka ekspedicija »Sokola«, ki se ne vrša samo bradije in ročk, ampak tudi stroškov ne, veliko več stala, kot pa je n. pr. stala ekspedicija v Južno Afriko in drugi pustni izleti, zato »Sokol« tudi upravičeno pričakuje, da se bo na dnu morja znašla dosta dosta, in ne samo dosta, ampak v prvi vrsti tak i okoli primerna družina. Čudno bi se n. pr. zdelo vsakemu, če bi srečal na dnu morja tiste ciganke, rokokofigure, Poljakinje, Rusinje, Fausta, Mefista, na vade suhozemski clowne i. t. d., kakor smo jih dosedaj srečevali na vsem pustnem izletu, bodisi na severnem tečaju, bodisi ob Nilu. Res je sicer, da se lahko ob nerodniuri, ali če piha burja, pripeti tudi najbolj suhemu in neprimerenemu človeku, n. pr. jezuitu ali policajcu, da pade v morje in dospe na njegovo dno. Ali to so neprostovoljni slučaji, ki niso posledica psihološkega procesa dotičnikovega, iz katerega bi izviralo prostovoljni sklep, podat se na morska tla. »Sokol« pa pričakuje zlasti tako tovarisko, ki je »na fajhtnem« doma in se vsled tega tudi ne ženira, če ji teče pri nosu in pri ustah slanica noter. Take tovariske je sila mnogo, tako da bi bilo v interesu celokupnosti krasnega prebivanja pod vodo pač želeti, da neprostovoljni povodnjaki ne nastopijo v preveliki meri, ali pa sploh ne, če je mogoče. Seveda nikomur se ne more zabraniti, da ne bi nalašč skočil v morje. Lepo pa vendar ni, če se suhozemski bitja vrivajo v mokre kroge. Zato upa »Sokola«, ki se, kakor že povedano, ni zbal visokih troškov, najti in najeti pravi podmorski raj v pustne namene, da se bo ondi zbrala kolikor toliko nemešana morska družba, povzduhujoča s svojo vna-jnostjo okvir, v katerem se giblje in kretata. Ker je pa za ta imenitni dan vsakemu zemljani podeljena moč, da se precopra — samo če želi — iz navadnega človeka v pravega podmorščaka, hočemo tukaj našeti nekaj podmorskega »folkla« v daljnjo vporabo. Vsakdo se lahko prelevi n. pr. v ribo, raka, koralo, želvo, povodnega mrlja (Wasserleiche), nereido, tritonu, da, celo Neptunovo in Amfitritino podobno more sprejeti, dalje v školjko ali v morskega polza, v potapljača, v árenku, v morsko rožo ali v anemono, v ostrigo, morsko

vidro, morsko devico, v polipa (morskega) v utvo ali kako drugo morsko ptico, v biserino i. t. d. i. t. d. — Da bode sestanek v resnično »fajhtnicu vodi, o tem se bo vsakdo lahko prepričal s tem, ker bo mogoč voziti barko. Gospod Masaryk, ki je vsled svoje okrogline primoran plavati na vrhu, stregel bo zgoraj tistim, ki se bodo blagovolili podati med morsko gladino, z izbornimi in pristnimi morskimi ribami.

*** Pleśni venček rakovskih samcov,** kateri se je vršil 4. t. m., bil je v vsakem oziru zelo zanimiv: lepa udeležba, nepretirana zabava, dobra postrežba gostilničarja g. A. Beleta in nad vse ustrezajoča ljubljanska meščanska godba. Vse to je vplivalo, da se je večer izvršil v popolno zadovoljstvo. Čistega dohodka bilo je 200 K 6., katera svota izročila se je družbi sv. Cirila in Metoda.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 18. januvarja. Odločeno je definitivno, da se civilna uprava Dalmacije loči od vojaške uprave. Kot civilni namestnik pride v Dalmacijo baron Erazem Handl, ki službuje sedaj v ministrstvu notranjih del. Sinoči se je vršil pod cesarjevim predsedstvom že tretji vojaški svet Naslednik dalmatinskega zapovednika barona Davida je bil določen podmarsal Horsetzky. Hrvatje so se zavzemali za necega drugega generala.

Dunaj 18. januvarja. Schönerer publicira obširno pojasnilo glede Wolfsove afere. Pravi, da tedaj, ko mu je Wolf povedal, da bo imel s Seidlom dvobojo, je po Tschachu, Bareutherju in drugih posreduval, da se stvar izlepa prikrije, in da ne pride v javnost. Wolf pa da je njegova posredovanja odbil.

Rim 18. januvarja. Železničarji zahtevajo zvišanje plač. Zvišanje bi znašalo 16 milijonov lir na leto. Ker groze železničarji z generalnim štrajkom, se vlada pripravlja na militariziranje železničkega obrata. Vseh železničarjev je 100.000, a mej temi jih je 40.000, ki so še podvрženi vojaški dolžnosti. Če pride do štrajka, hoče vlada te železničarje poklicati pod zastave in jih prisiliti, da kot vojaki izvršujejo železničarsko službo.

Bruselj 18. januvarja. Čilska vlada je Burom ponudila, da jim prepusti brezplačno vsakemu po 70 oralov sveta, če se naselijo v Čilski.

London 18. januvarja. Na predlog državnega prokuratorja je sodišče izdalo povelje arretirati irskega poslanca Lynchha, ki je služil kot polkovnik v burski armadi, in sicer radi veleizdajstva. Parlament bo Lynchov mandat razveljavil, češ, da Lynch ni vreden biti poslanec.

London 18. januvarja. Buri so pod vodstvom Kennyja in Colliersa pri Willowstonu pobili angleški oddelek in pri Janmaribastadtu vzeli Angležem 1000 glav govedi.

London 18. januvarja. Iz Novega Yorka se poroča, da je bil v raznih mestih močan potres, ki je provzročil veliko škodo. Vest, da je mnogo ljudi ponesrečilo, se dementira.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ivan Tosti, gostilničar v Ljubljani, 6 K 96 h iz nabiralnika v gostilni Miramar. — Gospod Matija Hočevar, Velike Lašče, 10 K mesto vence na krsto umrle gospe Hrenove. — Gospod Ivan Rožnik, Brežice, 24 K, daroval prijatelji g. Balona, mesto vence na grob gospe Janežic. — Gospod Makso Domicelj na Raketu 200 K 6 h. — Skupaj 241 K 2 h. — Živel!

Corrigendum. V izkazu daril za družbo sv. Cirila in Metoda v »Slovenskem Narodu« z dne 16. t. m. št. 12. vrnili se je neljuba pomota. Gospod Vekoslav Legat v Celovcu poslal je mesto vence gospodu Nolliju za družbo sv. Cirila in Metoda 20 K in ne 10 K, kakor stoji tam.

Avtirska specijaliteta. Na želodcu bolhejim ljudem priporočati je porabo pristnega »Molleve Seidlitz-praska«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodco kreplino ter

Jan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Moranje
17.	9. zvečer	7415	16	sr. jzahod	jasno	0' urad.
18.	7. zjutraj	7407	12	sr. jug	del. oblak.	0' mm.
	2. popol.	7391	78	sl. ssvzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 59°, normale: -25°.

Dunajska borza

dne 17. januvara 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 25
Skupni državni dolg v srebru	100 15
Avtirska zlata renta	120 40
Avtirska kronska renta 4%	96 70
Ogrska zlata renta 4%	119 70
Ogrska kronska renta 4%	95 30
Avtro-ogrške bančne delnice	1805-
Kreditne delnice	646-
London vista	239 20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 17
20 mark	23 44
20 frankov	19 03
Italijanski bankovci	93 50
C. kr. cekini	11 30

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedi, zgago itd. dalje

katar v sapniku,
zasiljenje, kašelj, hripost so one bolezni, pri katerih se

**MATTONIEV
GIESSSHÜBLER**
naravna alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (30-1)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Spreten, trgovsko izobražen mlad mož

pri kakem bančnem zavodu (menjalnic) ali velikem trgovskem podjetju kot knjigovodja, saldom-komisar (računovodja), korespondent v nemškem in hrvaškem jeziku, ali kot vodja v kako pisarno.

Ponudbe naj se odpošljijo pod "Zanesljiva moč" upravnosti "Slov. Naroda". (156-1)

!! Revni ljudje !!

zadobē takoj 10 K do 300 K kredita, če se naprej poslje 25 vinarjev v poštnih znamkah za prospekt s sliko na: 169

Brunner's Credithaus
Krakov, poštni predel št. 51.

!! Skoraj zastonj !!

398 okrasnih predmetov za samo 3 K 60 h.

1 eleg. ura z enoletnim jamstvom s lepo verižico, 1 pristno svilena kravata za gospode najnovješč mode, 1 krasna bučica za kravate s simili brilljantom, 1 prekrasno pisalo orodje iz nikla, obstoječe iz 3 predmetov, 1 garnitura obstoječa iz manšetnih, ovratnikov in prsnih gumbov, vse iz double-zlate in patentnem zaklomkom, 1 pariska broša za dame, 1 prekrasni prstan za gospode ali dame, imit. zlata z žlahnim kamnom, 1 par elegantnih butonov s simili brilljanti, 1 komad jekla dišečega toaletnega mila, 1 navratni kollier z orientalskimi biseri, 1 porabni zapiski, 1 smodkin nastavek z jantarjem, 1 žepni nož, 1 usnjati mošniček za denar, 5 komadov čudežnih orakelnih egipčev, vedeževalcev, 1 računarski stroj "Patenta", ki v eni sekundi izračuni najtežavnejše račune (s pojasmilom), 20 predmetov za dopisne potrebe in še nad 300 raznih komodov, ki so pri hiši koristni in neobhodno potrebni — gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpoložljiva proti povzetju krakovska razpoložljalna tvrdka (176)

F. Windisch
Krakov No. B/9.
Za neugajajoče se vrne denar.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek za gospode in dečke, 3 jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovješih uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat in stric, gospod

Josip Wisjan

knjigovodja in c. in kr. rezervni častnik

po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 29. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb pokojnika bode v nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. uri popoludne iz hiše žalosti, Spodnja Šiška 67, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Dragega rajnkega priporočamo v blag spomin.

Spodnja Šiška, dne 18. januvarja 1902.

(181)

Žalujoči ostali.

Volčji pes

dober čuvaj, 5 let star, **se proda v Ljubljani, Hradeckijeva vas št. 16.** (185-1)

Uradno dovoljena (115)

posredovalnica stanovanj in služeb

G-FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče najmo:

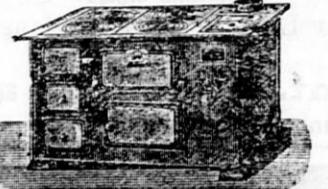
z blagajnčarki; prodajalke za trgovino z mešanimi blagom; kuharice za gospodino hišo, 18-20 gld. plače; služabnika za gospodo v Gorico, hišnjo za otroke (dva večja otroka), jako dobra služba; dekleta za vsako službo na Ogrsko; matkarice za Pulj in Hrvatsko itd. itd.

Priporoča pa posebno **spretnega kočija, ki izvrstno vozi** (tudi četverko), zmerenega, zna jahati (kavalierist), z večletnimi izprizeli in jako dobro poizvedbo.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z malično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železino. — Kjer ni zastopa se naravnost pošilja. (923-38)

Št. 2267.

(179)

Razglas.

V ponedeljek, dne 20. t. m., popoldne ob 3. uri vršila se bode v tovornem skladislu postaje južne železnice

prostovoljna javna dražba

3 vagonov koruze

katera se bode prodala za vsako ceno.

Dražbeni pogoji naznani so bodo kupcem pred začetkom dražbe.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 18. januvarja 1902.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih **klobukov in čepic**
perila, kravat itd.
po na jnijih cenah.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča (178-1)
HENRIK KENDA

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Preklic.

Preklicujem besede, katero sem govoril dn. 12. t. m. pred dvema gg. stražnikoma, da se na Krakovskem nasipu št. 10, I. nadstropje, v stanovanju F. S. slave reči godé.

Jože Umek.

(171)

Kavarna „Austria“
vsako soboto in nedeljo vso noč odprta.

(178-1)

Na prodaj je novo zidana hiša
ob Dunajski cesti, s prodajalnico, mesnico, konjskim hlevom, skladislu in lepim vrtom. — Več se izve pri lastniku **Dobu št. 97.** (159-1)

Nova prodajalna

se odda s 1. februarjem t. l. na Krakovskem nasipu št. 26.

• Spretna •
poštna in brzjavna upraviteljica
želi primerne stopnje.
Oglasila pod I. G. na upravništvo
»Slov. Naroda«. (177-1)

Vsak dan sveže pustne krofe
priporoča
pekarna in slaščičarna
Jakob Zalaznik
Ljubljana, Stari trg 21. (38-3)

V restavraciji Vespennig
v Gospodskih ulicah št. 3

bo
v soboto, dne 18. in v nedeljo,
dne 19. januvarja 1902

domač ples.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnila 15 kr.

K temu veselicama vabita uljedno vse svoje cenjene goste in prijatelje. (161-2)

Jakob in Marija Vespennig.

Št. 1239. (180)

Razglas.

V zmislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 7. januvarja 1902 št. 62/Pr. se javno naznanja, da je bilo društvo "Unio catholica", društvo za vzajemno zavarovanje škod na Dunaji, z razsodbo c. kr. nižje avstrijskega namestništva z dne 26. decembra 1901, št. 120602, uradoma razpuščeno in ustavljenje njegovega delovanja odrejeno.

Vsled tega je vsako delovanje društva zlasti sklepanje ali obnovljanje zavarovalnih pogodb za račun "Unio catholica" po organih tega razpuščenega društva nedopustno.

Mestni magistrat ljubljanski dne 11. januvarja 1902.

Brata Eberl
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igrische ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. Južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnevez na drobno in na debelo.

Velika izbirka dr. Sohoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega maxila za hrastove podel, karboilne itd.

Posebno priporoča al. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi al. občinstvu za vse v načino stroku spadajoče delo v mestu in na deli kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

(1842)

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev, ki bi si lahko osigural dobro prihodnost, sprejme v uk

trgovina Dragotina Hribar-ja
Šelensburgove ulice št. 3. (146-3)

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje iz Dr. Löschner-Maderjeve ustanove za vdove in sirote članov, za tekoče leto 6 podpor po 200 kron in 6 podpor po 100 kron. Prošnje opremljene z legalnim ubožnim listom je doposlati predsedniku društva dr. Kopriči, mestnemu fizičku, do 5. februarja t. l. Na nezadostno opremljene ali prepozno vložene prošnje se ne bode oziralo.

V Ljubljani, 18. januvarja 1902.
(157-1) Odbor.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.
Vstop s sedanega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrsto.
Fotoplastično potovanje po celi svetu
v polni istini.

Ta teden od 19. do 25. januvarja:

Moskva
slavnosti pri kronanji in pri-
zori s Chotinskega polja.

Ti naravn pošnetki so edini svoje vrste in na-
pravljeni nalašč za mejnarodno panoramo.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (167)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake
in vojake do narednika 20 h.

Kot
Samostojen knjigovodja
ali
korespondent
pri večjem podjetju, tovarni itd. v mestu
ali na deželi
išče stalnega mesta

zanesljiv, 30leten trgovec v neodpovedani
službi z najboljšimi referencami.

Ponudbe pod „Prva moč“ upravnosti »Slov. Naroda“. (144-2)

Tovarna pečij
in raznih prstnih izdelkov
Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarskim
mojestrom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstnih

pečij
in najtrpežnejših
štедilnih ogrojšč
lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, svih,
belih, rumenih i. t. d. po
najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
(32) nine prosto. (3)

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
pršek, ribje olje, redline in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografische aparat in po-
trebštine, kirurgična obvezila vseh vrst,
sredstva za desinfekcijo, vosek in pasto za
tla itd. — Velika zaloga najfinješega rumna
in konjaka. — Zaloge svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. (3)

Oblastv. konces. oddaja stupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grena sol, dvojna sol,
solter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d.
Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelensburgove ulice št. 3

Pri žlezah, škrofelnih, angleških
boleznih, kožnih izpuščajih, protinu,
revmatizmu, pri bolezni v vratu in
na pljučih, starem kašiju, za slabote
malokrvne otroke priporočam svoj povod znani
in priljubljeni in od zdravnikov veliko pri-
ročani. (2106-9)

Lahusen-ov jedoželezni
jetrnitran
(salo iz kitovih jetov).

Ta tako dobri in veslo vplivajoči jetni tranz pre-
zega po svoji zdravilni moči vse slične izdelke in
novelša zdravila. Okus jako fin in mil, zato ga
jedemo radi veliki in malii brez gabena ter ga
lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabil kakih
80.000 steklenic, kar najbolje izpričuje njegovo
dobro in priljubljenost. Mnogo priznanih in zahval-
Cena 3 in 6 K, zadnja kolikšina se priporoča za
daljšo uporabo. Ozira naj se pri nakupu na tvrdko
tovarnarja apotekarja Lahusen-a v Bremah.
V Ljubljani se dobiva v lekarni pri „Mariji
pomaga“, na Realjevi cesti št. 1, pri „Orlovi le-
karni“, na Juričevem trgu št. 2, v lekarni pri
„Angelju“, Dunajska cesta št. 4, lekarna pri „zla-
tem jelenu“, na Marijinem trgu in lekarna pri
„Jednorogu“ na Mestnem trgu.

Išče se spretna
prodajalka
event. tudi kot (149-3)
korespondentinja

za takoj.
Ponudbe na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“. Svetovnoznan
ruski karavanski čaj

bratov
K. C. POPOFF
MOSKVA
c. kr. dvornih zalogatevjev.
Varstv. znak postavno zavarovana. Najfinješ blago.

Pisarna: **Dunaj, VII/2, Breitegasse 9.**
Na drobnih se dobiva v vseh zadavnih finejsih
trgovinah v originalnih zavitkih. 2275-8

VABILO
domači plesni veselici
katera bode

v nedeljo, dn. 19. januvarja 1902
v gostilni ,pri malem slonu'
v Vodmatu.

Začetek ob 4. uri popoldne.

• Vstop prost. •
K mnogobrojni udeležbi vabi (163-2)
z vsem spoštovanjem

Jos. Hutter.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (1115-24)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

CACAO
FERNOLENDT
čreveljsko črnilo;
za sveta obutala same
FERNOLENDT crème za
naravno usnje.
Dobive se povsodi.
C. kr. priv.
tovarna ustanov. I. 1832
na Dunaji.
Tovarniška zalog: (103-2)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posameznih brez vrednosti paz
naj se natančno na moje imo

St. FERNOLENDT.

Rokavice
iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste

kakor tudi (2626-15)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

Predstavljajo

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih

izdelkov, vsakovrstnih, kako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter

raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-

keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tvrdke bratov Stengl na Dunaju.

Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

čes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhad iz Ljubljane juž. kol. Praga čes. Trbiž. Ob 12. ur 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čes. Selzthal v Aussee, Solnograd, čes. Klein-Reifing v Steyr, v Linu in Dunaj via Amstetten. — Ob 7. ur 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes. Selzthal v Solnograd, Lead-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čes. Klein-Reifing v Steyr, Linz, Budejvice, Plzen, Maribor, vare, Karlova, vare, Prago, (direkti voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. ur zvečer osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. ur 17 m zjutraj, ob 1. ur 5 m popoldne, ob 6. ur 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. ur 25 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linca, Steyr, Aussee, Ljubna, Celovca, Bejaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. ur 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. ur 16 m popoldne osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovi varov, Heba, Maribor, vare, vare, Ponabla. — Ob 4. ur 44 m popoldne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Ponabla. — Ob 8. ur 51 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Bejaka, Celovca, Ponabla. — Praga iz Novega mesta in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. ur 44 m zjutraj, ob 2. ur 32 m popoldne in ob 8. ur 35 m zvečer. — Odhad iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 6. ur 50 m zvečer, ob 10. ur 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m popoldne, ob 6. ur 10 m zvečer in ob 9. ur 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Bukov in jelšev les

kupuje (158-1)
G. TÖNNIES v Ljubljani.

Trgovina
z mešanim blagom
se proda.

Potrebuje se samo 4000 K.
Vprašanja na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod „eksistenza“. (81-2)

Za vse stranke veljavni

hišni red.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani (pisarna: Dvorni trg št. 1, odprtje: od 1/6.—7. ure zvečer) založilo je v obliki knjižice hišni red, katerega naj izroči hišni posestnik vsaki stranki proti potrdilu, komad s potrdilom stane 20 vin., 12 komadov 2 kroni. (162)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih
pušč za lovce in strelec po najnovješih
sistemi pod popolnim jambrom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrsna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-
evalnici in od mene preskušene. — Ilustra-
(86) vanti ceniki zastoj. (2)

Fran Bergant
Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6

nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

Specerijsko in delikatesno

Na debelo. trgovino. Na drobno.

Specjalitete:
Doma žgana kava.
Šunke in salame.

Garantirano pristen rum,
konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.

Gotov uspeh
imajo splošno preizkušene
Kaiserj-eve
karamele iz poprove mete

proti nedostajanju apetita, želodčnemu bolu, slabemu in pokvarji (2344-6) Jenemu želodevu. a Priste v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; Miljanu Levstek-u, v deželnih lekarni pri Mariji pomagaj; Ubaldu pl. Trnkózyju, v lekarni pri zlatem enorogu. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojević.

Fotografični atelijé
na sv. Petra cesti št. 27
L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti. Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v "Zvezdi".

Največja zaloga navadnih do najfinjejših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjejše
v zime.
M. Pakić
Ljubljana.
Neznam naročnikom se pošilja s povzetjem.

Glasovir

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prostost v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

dobro ohranjen iz 1^a dunajske tovarne se radi preselitve proda po ugodni ceni. Istotam je tudi na prodaj **mlad pes** (Doga) pristne angleške pasme star 8 mesencev in 80 centimetrov visok.

Kje? pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. (21-3)

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par. Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4 se priporoča za vso v to stroko spadajoča dela.

Postrežba tečna. — Gene nlike.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice štev. 4. Velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi. Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovanje in odporne trdote daleč nadkriterijski dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2111-17)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Slavnemu tukajnjemu in potupočemu občinstvu naznanjam uljudno, da sem prevzel v **Gražarjevem hotelu** na Dunajski cesti št. 32 v Ljubljani

restavracijo

v kateri postrezam cenjenim gostom z najbolje pripravljenimi gorkimi in mrzlimi jedmi in z najboljšimi pičami.

Točil bodem le najizbornejša pristna, domača dolenska, Štajerska (bzeljaka) in istrska bela, rudeča in črna vina, Reininghausovo marcino pivo itd. itd.

V hotelu dobiti je vsaj čas na novo in lepo popravljene sobe, katere so sl. potujem občinstvu zelo prikladne, ker stoji hotel ob dunajski cesti prav blizu kolodvora južne železnice. — Drage volje sprejemam tudi mesečne naročnike na kosilo in večerjo in zagotovljam vsikdar točno postrežbo in najnižje cene, se uljudno priporočam za prav mnogo brojni obisk in beležim.

(123-2)

Ivan Pešec.

Šotna stelja in šotna moka.

Desinfekčno sredstvo prve vrste, ki vsesa v sé desetkrat več gnojnico, kakor samo tehta, amonijak zadržuje, ne pospešuje uničevanja salpetra (solitra), zato tudi ne napravlja plesnobe, najboljša stelja za konjušnice, za hleve goveje živine in kurnike, vmesna polnilev za amerikanske ledene, posipalo za straničca in klošete, da se smrad odstrani, najboljše gnojivo za vinograde priporoča s svoje tovarne v Babni goriči, zetevniška postaja Škofelca na dolenski železnici:

(175)

Ljubljanska delniška družba za šotno industrijo
ravnateljstvo na Dunaju I., Oppotzergasse 4.

Častiti gg.
ženini in neveste!

Največja izbera lepih zaročnih in poročnih prstanov, ur, verižic, uhanov in brošk na najnovejše vrste.

Namizna oprava (Besteck), svečniki itd.

Veliki novi ceniki s koledarjem gratis in franko.

Uljudno vabim in se priporočam

Fran Čuden
urar, trgovina z zlatnino, srebrnino, šivalnimi stroji in bicikli v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Epilepsija. (671-45)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prostost v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

Vsek dan sveče in fine

pustne krape

priporoča slasčičarnica (2872-4)

R. Kirbisoh-a

Ljubljana, Kongresni trg.

Išče se s 1. februvarjem t. I.

stanovanje

za novoporočenca, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritiklin, najraje v bližini Vodmata.

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Nar.«.

Stari trg štev. 21.

Pekarija
in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

in raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg štev. 32.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnici

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka

Prava srebrna remontoarka

Prava srebrna verižica

Nikelasti budilec

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznalnih pisem. (2758-10)

Ilustrirani katalog sestavljen in poštne prostost.

August Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice štev. 16

(v Trnovem) 3

izdeluje, prodaja in popravlja vsakvrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavnictvstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogu

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjejših, z zolto medijo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicim ali kahlami. Popravljanja hitro in po cen. Vnanja naročila se hitro izvrši.

Stanovanje v najem.

Na Dunajski cesti št. 60 odda se s februvarjem t. I. čedno stanovanje: 2 sobi, kabinet, velika kuhinja in shramba za jedi. Na razpolago je tudi perilna kuhinja.

(88-3)

Razglas.

V konkurzno maso **Ludovika Benedik-a**, trgovca v Ljubljani, Dolenska cesta št. 8 spadajoča speccerjska zaloga blaga, prodajalnica in hišna oprava s perilom in obleko vred, cenjena glasom inventure na K 5451-88, se vsled sklepa upniškega odbora prada pod naslednjimi pogoji:

Konkurzna masa ne prevzame za kakovost ne za kolikost premičnin, ki jih je prodati, in tudi ne za inventarnem zapisniku mogoče nahajajoče se nedostatke, nikacega poroštva. Inventarni zapisnik je na upogled pri podpisanim upravitelju konkurzne mase, kateri daje tudi vsa daljna pojasnila.

Odbor upnikov pridrži si pravico, ponudbe pregledati in jih sprejeti ali jih odbiti. Tisti ponudnik, katerega ponudba se bude sprejela, zavezan je, plačati v roke upravitelja kupnino v treh dneh, računati od dneva ko se je obvestil, da je upniški odbor njegovo ponudbo sprejel, ter prevzeti kupljene premičnine v nadaljnjih treh dneh.

Vsek ponudnik mora svoji ponudbi priložiti 10% cenilno vrednost kot vadij ter ostane s svojo ponudbo v zavezi do tedaj, ko se je upniški odbor odločil ali jo sprejme ali ne.

Eventuelno sprejmejo se tudi ponudbe glede trgovinske oprave posebej.

Kdor si hoče ogledati blago, naj se zglaši pri podpisnemu upravitelju konkurzne mase.

Ponudbe naj se pošljejo podpisnemu upravitelju mase najpozneje do 24. t. m.

V Ljubljani, dne 17 prosinca 1902.

Dr. Albin Kapus
kot upravitelj konkurzne mase.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

okroglo 350.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu
zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do poludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.

(13-3)

Častiti gg.
ženini in neveste!

Največja izbera lepih zaročnih in poročnih prstanov, ur, verižic, uhanov in brošk na najnovejše vrste.

Namizna oprava (Besteck), svečniki itd.

Veliki novi ceniki s koledarjem gratis in franko.

Uljudno vabim in se priporočam

Fran Čuden
urar, trgovina z zlatnino, srebrnino, šivalnimi stroji in bicikli v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Velika maskarada „Na obali Adrije“

v nedeljo, dnè 19. januvarja 1902, v „Sokolovi“ dvorani „Národnega doma“

pevskega drušva
„Ljubljana“

Koroški rimski vrelec

najfinjejsa planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljaju, pri bolezni na mehurju in ledvicih. (16-3)

Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Rojnik
Ljubljana, Pred škofto št. 22.

Varec, namek: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano Izborna, bolečine tolčče mazilo; po 80 h. K 1:40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2622-8)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Praško domače mazilo

Iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hlad. V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. vč. Razpoložja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1:58, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gld. 1:68 8/2 pušice, ali za gld. 2:30 8/1 pušic, ali za gld. 2:48 9/2 pušic franko na vse postaje avstro-ugrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stojec zakonito deponovan varstveno znamko.

Glavna zalcga:
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri černem orlu“ Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarjih: O. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Marjetschläger, J. Mayr. 14-2

Spretna prodajalka

želi takoj vstopiti v službo.

Ponudbe pod „Trgovina“ poste re-stante Ljubljana. (139-3)

Konjak Julien
(2813-8)
naiboljši tuzemski konjak
„dobjiva pri
Jr. & Murnik in
J. Stacul.“

RONCEGN

najmočnejša naravna, arsen in ž soderžajoča mineralna voda priporočana po prvih medicinskih avtoriteta anemiji, klorosi, polnih, živčnih in skih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo let Zaloge v vseh trgovinah z mineralno vode v lekarnah. (190)

Kašelj

utolaži preizkušeni in fino oku (2344-12)

Kaiserjevi prsní bonboni

notarsko overovljen spričeval Jamel za vspeh pri kašelu, hr vost, katarju in zastlzenju. Mes ponujano naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 Zaloge imajo: Mr. Pr. Mardetschlaag Ljubljani, v orlovi lekarni poleg želenosti: pri Ubaldu pl. Trnkóczyju in v lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V tem mestu v lekarni S. pl. Sladojev

Najnovejše blago
za plesne veselice iz svile, volne in tančice (batista)
priporoča za jako nizke cene

I. Grobelnik

Stolni trg 1. — Ljubljana. — Špitalske ulice 2.

Uzorci za zunaj franko. (50-4)

Kot posebno izbrane toalet so v zalogi pariški in dunajski vzorci in se posamezno blago na zahtevanje tu naroči.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zlasti.

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katerje izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (105-3)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Naznanilo.

Slav. p. n. občinstvu uljudno naznanjam prevzetje stare, slavnozname gostilne „pri Avstrijskem cesarju“

Sv. Petra cesta št. 5 v Ljubljani

kjer budem točil izborna dolenjska, istrska bela in črna vina ter izvrstno Steinfeldsko marčno pivo bratov Reininghaus.

Znana dobra kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili je vedno na razpolago.

— Vsak petek okusno pripravljene sveže morske ribe.

Zakurjeno kegljišče oddati je še za nekatere dni.

Čedno opremljene in cenene sobe se slav. potupočemu občinstvu priporočajo.

Za dobro, ceno in točno postrežbo se jamči.

Za mnogobrojni obisk se priporoča spoštovanjem (166-1)

J. Tosti.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7 Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10 priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Založena 1847. **Založena 1847.**

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši façone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann
urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočam svojo največjo zalogu vseh vrst

žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinješe kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1 priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparativ.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno.

Pri nakupovanju suknjenega in manufaktturnega blaga se opozarja na tvrdko

HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga suknih ostankov.